Behandeling

Palliatieve zorg

Palliatief betekent ‘verzachting van klachten’, terminaal verwijst naar het eindstadium van het leven.

Zorgverleners die palliatieve terminale zorg geven, hebben aandacht voor uw hele situatie. Zij helpen u bij lichamelijke klachten, zoals pijn of benauwdheid. Ook is er aandacht voor uw gevoelens, zoals zorgen, angst en verdriet. Daarnaast is er ruimte voor vragen die bij u opkomen nu het afscheid dichterbij komt. In deze folder leest u hier meer over.

Hoe verloopt de behandeling?

Hier vindt u alle belangrijke informatie

Wat is palliatief terminale zorg?

Als u te horen heeft gekregen dat u niet meer lang zult leven, is dat een moeilijke boodschap voor u en uw naasten. Deze boodschap roept ook veel vragen op. Hoe ziet deze laatste fase eruit? Waar kunnen u en uw naasten hulp en ondersteuning krijgen? Zorgverleners die palliatieve terminale zorg bieden, besteden hier aandacht aan.

Bekijk ook het filmpje over palliatieve zorg:

Bekijk de video op de website (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/palliatieve-zorg-0).

Gesprek met uw arts

Uw specialist of huisarts kan u vertellen hoe uw ziekte zich waarschijnlijk zal ontwikkelen. Neem bij dit gesprek een naaste mee, zodat u elkaar kunt aanvullen en samen kunt luisteren. Bereid u goed voor. U kunt bijvoorbeeld deze vragen stellen:

- Zijn er nog behandelingen mogelijk om de ziekte te remmen? Wat gebeurt er als ik hier niet voor kies?
- Welke problemen kan ik verwachten?
- Bij wie kan ik terecht bij pijn of andere klachten? En wanneer?
- Wat kunt u als (huis)arts betekenen in de zorg thuis?
- Hoe kan ik u bereiken?
- Welke ondersteuning is er voor mij en mijn naasten?

Uw wensen staan altijd centraal. Na het gesprek krijgt u de tijd om na te denken. U beslist zelf over uw zorg en behandeling. Uw (huis)arts kan u hierbij begeleiden.

De laatste levensfase

Palliatieve terminale zorg kan op verschillende plaatsen plaatsvinden. Het is dus niet gebonden aan 1 plek. Hieronder leest u welke zorg mogelijk is en waar deze gegeven kan worden.

1. Ziekenhuis

Soms is de zorg die u nodig heeft complex, of verloopt het ziekteproces snel. Dan kan opname in het ziekenhuis nodig zijn. Het kan ook zijn dat u er bewust voor kiest om in het ziekenhuis te sterven.

Als het enigszins mogelijk is, krijgt u een eenpersoonskamer in het Jeroen Bosch Ziekenhuis. Uw naasten mogen 24 uur per dag bij u zijn.

2. Thuis

Huisarts

Wilt u de laatste periode van uw leven thuis doorbrengen? Dan is de steun van uw huisarts onmisbaar. Zijn er specifieke problemen in de terminale fase? Dan kan uw huisarts het transmuraal Palliatief Advies Team inschakelen.

Terminale zorg thuis

Terminale zorg thuis kan bestaan uit:

- Persoonlijke verzorging, zoals hulp bij het wassen, aankleden of nachtzorg. Nachtzorg kan worden ingezet in overleg met de wijkverpleegkundige. Dit gebeurt op het moment dat er echte sprake is van de 'laatste fase' en vaak samen met professionele zorg en vrijwilligers.
- Verpleging, bijvoorbeeld hulp het geven van medicijnen of voor de wondverzorging.
- Specialistische verpleging, zoals zorg bij het geven van morfine via een pomp.

De meeste thuiszorgorganisaties zijn 24 uur per dag bereikbaar bij problemen. Er zijn ook particuliere thuiszorgorganisaties die gespecialiseerd zijn in terminale zorg.

Hoog/laagbed en andere hulpmiddelen

Als u een hoog/laagbed nodig heeft, is er vaak een machtiging nodig van de (huis)arts. Bent u opgenomen in het ziekenhuis? Dan regelt de transferverpleegkundige de levering van het bed voor u, en zo nodig de machtiging.

Heeft u andere hulpmiddelen nodig? Dan kunt u deze lenen of huren bij een uitleenwinkel van een organisatie die hulpmiddelen aanbieden. Uw zorgverzekeraar vergoedt de meeste hulpmiddelen. Voor sommige hulpmiddelen betaalt u een huurprijs, bijvoorbeeld voor een rollator.

Thuiszorg

Bent u opgenomen in het ziekenhuis? Dan kan de transferverpleegkundige u advies of informatie geven en helpen bij het aanvragen van de thuiszorg.

Bent u thuis? Dan kan uw huisarts dit doen. U kunt ook zelf contact opnemen met een thuiszorgorganisatie. De wijkverpleegkundige bespreekt met u welke zorg nodig is. Samen kijkt u wat het beste bij u past.

Vrijwillige Palliatieve Terminale Zorg

De hulp van opgeleide vrijwilligers is een aanvulling op de professionele zorg en op de zorg die familieleden en mantelzorgers geven. Dankzij deze hulp kan uw mantelzorger bijvoorbeeld even weg om boodschappen te doen, te sporten, op bezoek te gaan, extra te rusten, of waar op dat moment behoefte aan is. Ook kan de vrijwilliger er juist voor zorgen dat u en uw naaste samen tijd kunnen doorbrengen.

In een zorginstelling kunnen vrijwilligers er voor u zijn door aanwezig te zijn en te ondersteunen.

Vrijwilligers zijn beschikbaar in de ochtend, middag, avond en nacht, op alle dagen van de week. Samen met u en uw mantelzorgers wordt gekeken wanneer en hoe een vrijwilliger kan helpen. Dit hangt af van de beschikbaarheid van de vrijwilligers. De organisatie VPTZ regio Den Bosch is 24 uur per dag, 7 dagen per week bereikbaar.

Stichting Vrijwilligers Terminale Zorg 's-Hertogenbosch e.o (https://www.vptzregiodenbosch.nl/).,
Telefoonnummer (085) 002 53 10

Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg Bommelerwaard

(https://www.vptz.nl/?gad_source=1&amp%3Bgad_campaignid=22861587814&amp%3Bgclid=EAIaIQobChMI9o-Iu5-nkwMV_ISDBx0w9SGwEAAYASAAEgJFbfD_BwE),
Telefoonnummer 06 - 10 49 41 20

Stichting Nabij Boxtel (https://stichtingnabij.org/)
Telefoonnummer 06 - 13 10 13 76

3. Hospice

Een hospice is een huis waar mensen in de laatste levensfase kunnen verblijven. Het is een plek waar u in alle rust en in een huiselijke sfeer verblijft. U krijgt daar professionele zorg en er zijn vrijwilligers aanwezig.

Lees meer in de folder 'Zorg in een hospice (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/zorg-in-een-hospice)'.

4. Verpleeghuis

Als u niet thuis wilt of kunt sterven? Dan kan een palliatieve afdeling van een verpleeghuis een goede keuze zijn. U krijgt daar de zorg die u nodig heeft. Ook als deze zorg intensief of complexe is.

Bent u opgenomen in het ziekenhuis? Dan kan de transferverpleegkundige of maatschappelijk werker u helpen bij het regelen van een plek in een verpleeghuis.

Gaat u vanuit huis naar een verpleeghuis? Dan kan uw huisarts u hierbij helpen.

Hoe regelt u de zorg?

Vergoeding van zorg

Hulp bij persoonlijke verzorging en verpleging wordt vergoed door uw zorgverzekeraar.

Woont u in een verpleeghuis? Dan wordt dit vergoed vanuit de Wet langdurige zorg (WLZ). U betaalt hierbij wel een eigen bijdrage. Hoe hoog deze is, hangt af van uw gezamenlijk inkomen en vermogen. Om deze zorg te krijgen, heeft u een indicatie nodig van het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ).

De transferverpleegkundige of uw huisarts kan u helpen bij de aanvraag. U kunt ook zelf contact opnemen met het CIZ via telefoonnummer (088) 789 10 00.

Huishoudelijke hulp

Heeft u hulp nodig in het huishouden? Neem dan contact op met de gemeente waar u woont. Deze hulp valt onder de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). De gemeente regelt deze zorg. Vaak betaalt u ook voor hulp in het huishouden een eigen bijdrage.

Geestelijke verzorging

Als u niet meer beter wordt, kunt u behoefte hebben aan een gesprek over sterven, geloof of zingeving. Bent u gelovig? Dan kunt u praten met iemand uit uw eigen geloofsgemeenschap, zoals een dominee, pastoor, pastoraal werker of imam.

Bent u opgenomen in het Jeroen Bosch Ziekenhuis? Dan kunt u een gesprek aanvragen met een geestelijk verzorger. Ook in verpleeghuizen en hospices is vaak een geestelijk verzorger aanwezig.

Woont u in Noordoost-Brabant, Midden-Brabant en Zuidoost-Brabant? Dan kunt u ook contact opnemen met het Centrum voor Levensvragen (https://cvl-mob.nl/), telefoonnummer 06 - 22 72 71 10. De gesprekken met de geestelijk verzorger zijn voor mensen die ouder zijn dan 50 jaar, te horen hebben gekregen dat ze ongeneeslijk ziek zijn (palliatief) of als familie of vriend betrokken zijn bij iemand die ongeneeslijk ziek is. Na goedkeuren van de aanvraag komt een geestelijk verzorger bij u thuis. Er zijn geen kosten verbonden aan deze gesprekken.

Meer informatie

KWF Kankerbestrijding (https://www.kwf.nl/kanker/niet-meer-beter-worden)
Hier vindt u informatie over 'Leven in de palliatieve fase'.

Code ALG-045

Copyright 2026 Jeroen Bosch Ziekenhuis